

Voorlichten is (soms) beter dan genezen

Een praktijk- en ontwerpgericht onderzoek ter optimalisatie van voorlichting over niet-inflammatoire gewrichtsklachten aan patiënten met inflammatoire bowel disease (IBD)

Bart L.M. Müskens MSc, verpleegkundig specialist AGZ

INTRODUCTIE | De ziekte van Crohn en colitis ulcerosa zijn chronische ontstekingsziekten van het maagdarmsstelsel, die samen in het Engels ook wel inflammatoire bowel disease (IBD) worden genoemd. Ongeveer de helft van alle IBD-patiënten krijgt eens te maken met symptomen buiten het maagdarmsstelsel, zogenoemde extra intestinale manifestaties (EIMs). Eén van deze EIMs zijn gewrichtsklachten zonder dat er sprake is van een ontsteking in de gewrichten (niet-inflammatoire gewrichtsklachten). Uit vooronderzoek is gebleken dat IBD-patiënten onder behandeling van Amsterdam UMC een tekortkoming ervaren in presymptomatische voorlichting over deze gewrichtsklachten. De geïnterviewde patiënten in dit vooronderzoek wisten allen niet van het mogelijk ontstaan van deze klachten naast hun IBD af. **DOEL** | Het ontwerpen van een innovatie die bijdraagt aan optimalisatie van presymptomatische voorlichting over niet-inflammatoire gewrichtsklachten aan IBD-patiënten onder behandeling van Amsterdam UMC. **METHODE** | Een ontwerp- en praktijkgericht onderzoek werd opgezet, waarbij zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoekstechnieken werden gebruikt. Literatuuronderzoek naar innovaties ter optimalisatie van voorlichting werd verricht. Vragenlijsten onder IBD-patiënten in Amsterdam UMC werden uitgezet ter inventarisatie van wensen en behoeften met betrekking tot voorlichting. Om te inventariseren hoe deze voorlichting elders wordt vormgegeven, werden vragenlijsten uitgezet onder behandelaren van IBD-patiënten in andere Nederlandse ziekenhuizen. **RESULTATEN** | Ondervraagde IBD-patiënten uit Amsterdam UMC wensen mondeling, middels een informatiefolder, of internetpagina voorgelicht te worden over niet-inflammatoire gewrichtsklachten. Deze methoden dragen volgens literatuuronderzoek eveneens bij aan toename van kennis bij IBD-patiënten. Van de ondervraagde zorgverleners in andere Nederlandse ziekenhuizen, beschikt de meerderheid niet over voorlichtingsmaterialen en/of -methoden over (niet-inflammatoire) gewrichtsklachten. **INNOVATIE** | De innovatie is een informatiefolder met als titel 'Gewrichtsklachten bij IBD'. Deze kan ter ondersteuning van mondelinge voorlichting worden gebruikt en als naslagwerk worden meegegeven. Eveneens wordt de informatiefolder aangeboden via internet. **CONCLUSIE** | Het aanbieden van de informatiefolder 'Gewrichtsklachten bij IBD' is de best passende innovatie die aansluit bij de wensen van IBD-patiënten onder behandeling van Amsterdam UMC met betrekking tot voorlichting over niet-inflammatoire gewrichtsklachten.